

InvesteringsSparKonto i en dansk kontekst

FINANS
DANMARK

Vis Historik Bogmærker Personer Vindue Hjælp
 Fintec x CoWo x Fintec x MONE x Medar x danisl x Collab x Our Pi x
 FL.R x Fintec x CoWo x Fintec x MONE x Medar x danisl x Collab x Our Pi x
 www.investing.com/charts/multiple-indices-streaming-charts
 GA CM Sign In / Sign up Alerts More

Indledning

LO og Finans Danmark har en fælles ambition om at styrke væksten i Danmark og gøde jorden for de arbejdspladser, vi skal leve af i fremtiden. Hvis vi skal forblive blandt de rigeste lande i verden med gode job til alle på arbejdsmarkedet, skal vi skabe gode ramme for, at de nye og små virksomheder kan vokse og realisere deres potentiale.

Det kræver bl.a., at virksomhederne kan finde den risikovillige kapital, der er nødvendig for at komme i gang og vokse. Erfaringerne viser desværre, at de små og mellemstore virksomheder i Danmark har udfordringer med at rejse den risikovillige kapital, de har brug for. Dog viser en række analyser, at netop denne type virksomheder i Sverige har bedre adgang til risikovillig kapital

Samtidig har danske lønmodtagere en relativ lille del af deres frie formue placeret i aktier. En af løsningerne på disse udfordringer kan derfor være at gøre det mere enkelt og gennemskueligt at investere i aktier i mindre virksomheder og derved give disse bedre mulighed for at skaffe risikovillig kapital.

I Sverige er de samme udfordringer forsøgt løst ved at indføre en såkaldt InvesteringsSparKonto, som giver private investorer mulighed for at investere i blandt andet aktier på en favorabel og simpel måde.

Vi deler ambitionen om at simplificere adgangen til aktiemarkedet for almindelige danskere. Det kan bidrage til lettere adgang til risikovillig kapital for SMV'er til gavn for danske lønmodtagere og væksten i dansk økonomi.

En InvesteringsSparKonto i en dansk kontekst kan skrues sammen på mange måder i forhold til skattesatser mv., som danske politikere vil skulle tage stilling ved en evt. udformning af en dansk Investeringssparekonto.

Danske små- og mellemstore virksomheder mangler risikovillig kapital

Danske små og mellemstore virksomheder (SMV'er) fremskaffer i betydeligt mindre grad den risikovillige kapital, de har brug for, via aktiemarkedet, end vi ser i en række sammenlignelige lande. Problemer med adgangen til risikovillig kapital for SMV'er er heller ikke ukendt uden for vores grænser, men i Danmark ser der ud til at være større barrierer for kapitalfremskaffelsen. Dertil kommer, at individuelle danske privatinvestorer i mindre omfang selv deltager direkte på markedet for risikovillig kapital.

Det hæmmer udviklingen i dansk økonomi og begrænser de små og mellemstore virksomheders muligheder for at skabe vækst og de arbejdspladser, der skal fastholde Danmark blandt de rigestelande i verden.

For helt almindelige mennesker kan det være et stort spring at træde ind på aktiemarkedet. At købe en aktie indebærer et betydeligt ansvar omkring transaktionen, forskudsopførelsen, selvangivelsen mv. Det er ikke umuligt men kan virke uoverskueligt i en travl hverdag.

Måske er det derfor kun hver fjerde danske lønmodtager ejer en aktie. Og det til trods for at lønmodtagerne har en temmelig stor finansiel opsparing i frie midler. Mange mennesker har dermed truffet fornuftige privatøkonomiske valg ved at lægge penge til side – men alligevel har de fleste af dem størstedelen stående på en konto med en rente på 0.

FIFO?

**Avance-
beskatning?**

**Lager-
beskatning?**

**Finansiell
kontrakt eller
aktie?**

Lønmodtagernes opsparing samler støv

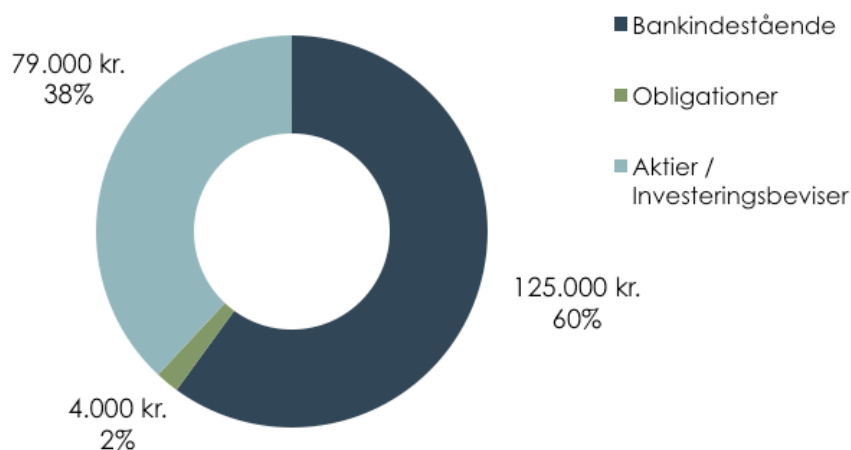
Af de ca. 2,1 mio. danske lønmodtagere havde langt størstedelen – 98 pct. – en positiv finansiel formue i 2015, og i gennemsnit havde de en finansiel formue på lidt over 200.000 kr. pr. person. Størstedelen var placeret på indlånskonti, mens resten er i form af aktier, obligationer eller andele i investeringsfonde. Gruppen havde et gennemsnitligt bankindestående på ca. 125.000 kr., mens ca. 79.000 kr. var placeret i aktier/investeringsbeviser, jf. figur 1. Deltagelsen på aktiemarkedet var generelt størst blandt mere velhavende grupper; men flere end én mio. lønmodtagere havde faktisk en finansiel formue på over 50.000 kr. Der er i sagens natur stor variation i formuefordelingen inden for de forskellige lønmodtagergrupper.

Mange har næsten ingen finansiel formue, og andre har ganske store formuer. En sammen-tælling viser imidlertid, at lidt over en million lønmodtagere – svarende til halvdelen – havde mindst 50.000 kr. i finansiel formue i 2015. For lønmodtagere på grundniveau var det ca. 40 pct., der havde en finansiel formue på over 50.000 kr., jf. figur 2a.

For lønmodtagere på mellemniveau gjaldt det for lidt over halvdelen, mens andelen var lidt over 60 pct. for topledere og lønmodtagere på højeste niveau.

Af de godt 1 mio. lønmodtagere, der havde en finansiel formue på over 50.000 kr., var 560.000

Figur 1. Lønmodtageres formuesammensætning

Anm.: 2015-tal. Der ses kun på lønmodtagere med positiv finansiel formue. Se boks 1 for beskrivelse af data.

Kilde: Finans Danmarks beregninger pba. registerdata fra Danmarks Statistik.

lønmodtagere på grund- eller mellemniveau, jf. figur 2b. Dertil kommer næsten 250.000 lønmodtagere på højeste niveau. Der var ca. 60.000 topledere med en finansiel formue over 50.000 kr., mens de resterende ca. 150.000 personer var øvrige lønmodtagere.

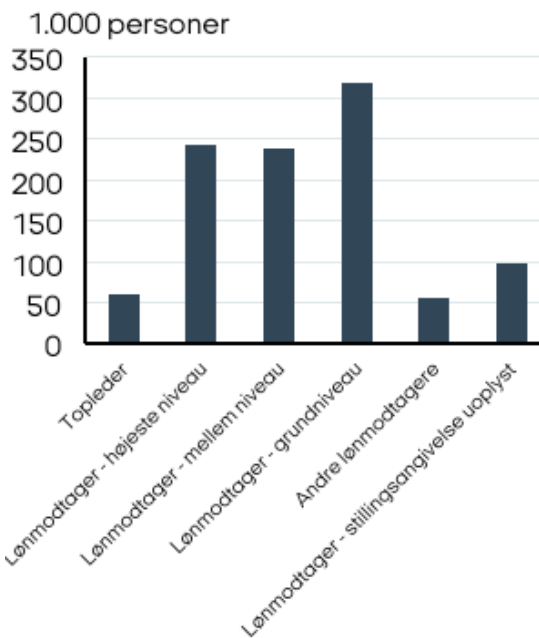
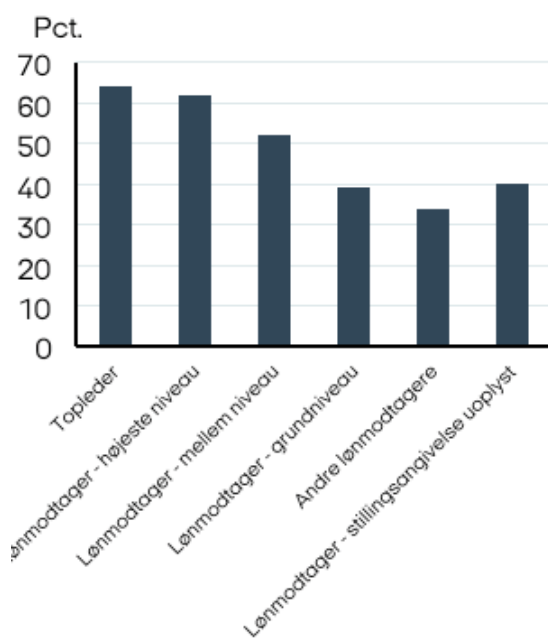
Ud af den samlede lønmodtagergruppe var det lidt over 500.000 personer (svarende til 24 pct.), der havde aktier og investeringsbeviser,

jf. tabel 1. Af de ca. 800.000 lønmodtagere på grundniveau havde ca. hver femte aktier/investeringsbeviser, mens andelen var i omegnen af 30 pct. for lønmodtagere på mellem- eller højeste niveau. Gruppen af topledere havde den højeste andel på 36 pct.

Figur 2. Lønmodtagere med finansiel formue over 50.000 kr.

A: Andel i pct.

B: Antal personer

Anm.: 2015-tal. Se boks 1 for beskrivelse af data.

Kilde: Finans Danmarks beregninger pba. registerdata fra Danmarks Statistik.

Tabel 1.
Lønmodtagere med aktier eller andel i investeringsfonde

	Antal lønmodtagere	..med aktier/i nvesteringsbe- viser	Andel pct.
Lønmodtagere på grund- niveau	809	161	19,9
Lønmodtagere på mellem niveau	456	129	28,3
Lønmodtagere på højeste niveau	392	124	31,8
Andre lønmodtagere	166	25	15,2
Stillingsangivelse uoplyst	246	51	20,9
Topleder	94	34	36,4
I alt	2.162	525	24,3

1000 Personer

Anm.: 2015-tal. Se boks 1 for databeskrivelse.

Kilde: Finans Danmarks beregninger pba. registerdata fra Danmarks Statistik.

InvesteringsSparKontoen i Sverige

Et vigtigt tiltag fra Sverige er indførelsen af Investeringssparkonto (ISK) målrettet frie midler i 2012⁵. Med en ISK har de svenske privatinvestorer fået mulighed for at investere i værdipapirer, hvor beskattningen er mere simpel for investoren.

Der oprettes en særlig kontoform – InvesteringsSparKonto (ISK), hvor der kan investeres bredt (se boks 1), og som har følgende skatteberegning:

- Skat = Beregnet indkomst [schablonintäkt] * 30%,

- hvor 30% = afkastbeskatning i Sverige
- Beregnet indkomst = [Beregnet kapitalværdi] * [Statslånerenten + 0,75%]
- Beregnet kapitalværdi er summen af ¼ af markedsværdien hhv. den 1/1, ¼, 1/7 og 1/10 + indsat kontante midler i løbet af året.

Standardbeskatningen af ISK'en indebærer, at værdien af investeringsaktiver, som indestår på ISK'en, årligt kommer til beskatning uanset om der er gevinst eller tab.

---

⁵ Sverige har også indført en 'Kapitalförsäkring' målrettet pensionsmidler.

Boks 1. Investeringsparkonto i Sverige

Kun fysiske personer kan oprette en ISK. Afkastet fra de i ordningen tilhørende aktiver skal overføres direkte til kontoen. Og følgende aktiver må placeres på en ISK:

- Likvide midler
- Finansielle instrumenter – dvs. aktier, certifikater, warrants, obligationer, præmieobligationer, konvertible obligationer, standardiserede derivater – som er optaget til handel på et reguleret marked, eller som handles på en multilateral handelsfacilitet hjemmehørende i et EØS-land
- Investeringsforeningsbeviser

Baggrunden for begrænsningen af godkendte aktiver er, de skal kunne værdisættes uden problemer til formål for udregningen af beskatningen.

Aktier, hvor man som investor ejer mere end 10 pct. af kapitalen i et selskab, må ikke indgå i en ISK. Udover hovedformålet med at sikre at ordningen ikke anvendes til skatteunddragelse, sikrer det en vis minimumsspredning på investeringerne.

Investor betaler en gang årligt - på baggrund af fire målepunkter hen over året - 30 pct. i skat på det alternative afkast investor kunne have fået ved at placere midlerne til en rente svarende til den statslige svenske udlånsrente⁶. Det sker uanset om afkastet har været negativt eller positivt for investor. Til gengæld skal hverken gevinster eller tab, renter, udbytter eller andre typer afkast ikke opgives på selvangivelsen.

Formålet med reglerne har været at forenkle beskatningen for personer, som sparer op i aktier og andre finansielle instrumenter, samt mindske risikoen for indlånsningseffekter⁷. Baggrunden for inddragelse af finansielle instrumenter i de godkendte aktiver er, at befolkningens øgede opsparing i finansielle instrumenter har medført betydelige fejl i skatteindberetningerne. Finansielle instrumenter er realisationsbeskattet som i Danmark. Og sammenholdt med vanskelige skatteregler for den-

ne aktivklasse er der risiko for utilsigtet indlånsning i denne type aktiver, hvilket investeringsmæssigt er u hensigtsmæssigt. Eksempelvis hvis instrumenter til afdækning af andre påtagne investeringsrisici betyder, at positionen ikke kan realiseres på grund af skattemæssige u hensigtsmæssigheder.

Standardindkomsten – statens udlånsrente ganget med gennemsnitligt indestående - indberettes som kapitalindkomst, som kan modregnes renter, kursstab og omkostninger fra øvrig investeringsaktivitet. For at sikre en passende retvisende beskatning er der detaljerede regler for, hvornår aktiver kan flyttes ind og ud af ordningen⁸. Den anvendte statsrente fastsættes som statens udlånsrente ultimo november året før beskatningsåret.

Efter omkring nogle års erfaringer med ISK i Sverige er der fra branchen opstået ønsker om forbedringer og ændringer, så ordningen fremstår endnu mere interessant for privatinvestorer og så der er færre administrative udfordringer for bankerne. Forbedringsforslag som også bør inddrages i en eventuel dansk variant er i hovedtræk:

- Opbevaring af 'ikke-godkendte' værdipapirer bør ikke resultere i, at hele ISK'en erklæres ugyldig, men bør i stedet lede til almindelig beskatning udelukkende af det pågældende aktiv
- ISK-indehaveren skal kunne deltage i alle børsintroduktioner og emissioner med prospekt og målrettet offentligheden, uden risiko for, at ISK'en gøre ugyldig.
- Finansielle instrumenter, der er optaget til handel på et reguleret marked bør, uden risiko, kunne opbevares på en ISK, selv om handlen på det pågældende marked er begrænset. Det samme bør gælde for andele i investeringsfonde, og for instrumenter optaget til handel på en handelsplatform.
- Vedhængende renter på rentebærende instrumenter ved overførsel til ISK-depot skal behandles som ved handel med disse værdipapirer i andre depoter.

⁶ Statslånerenten er den gennemsnitlige rente for alle udestående statspapirer med restløbetid større end 5 år. Pr. 1. januar 2016 lægges 0,75 pct.-point til statslånerenten, og der er lagt gulv under den samlede rente, der minimum er 1,25 pct.

⁷ Jf. Förslag om investeringsparkonto till Lagrådet fra Finansdepartementet <http://www.regeringen.se/sb/d/14761/a/168570>

⁸ Kapitalgrundlaget opgøres som summen af følgende: Markedsværdien af indestående primo hvert kvartal, markedsværdien af summen af indbetalte kontante midler, markedsværdien af summen af investeringsaktiver overført til ISK og markedsværdien af summen af investeringsaktiver overført af andre end kontohaver. Hævninger fra kontoen tages der ikke hensyn til, mens geninvesterede afkast heller ikke medregnes som en tilgang af aktiver.

Kilde: Lagrådsremiss fra Finansdepartementet, 2011 "Schablonbeskattat investeringsparkonto och ändrad beskatning af kapitalförsäkring", Nasdaq OMX Copenhagen "Gennemgang af svensk Investeringsparkonto, ISK".

Siden indførelsen har i alt godt 1,8 mio. svenskere ved udgangen af 2015 oprettet en ISK⁹. Det skønnes, at det gennemsnitlige indestående pr. ISK er 250.000 SEK.

De svenske skattemyndigheder har ved udgangen af 2013 på baggrund af skatteprovenuets estimeret, at der var placeret midler til en markedsværdi af i alt 134 mia. SEK. Det svarer til ca. 3,5 pct. af BNP det pågældende år.

Erfaringerne med ISK fra svenske banker og børsrådgivere er blandt andet, at svenskerne har søgt mod denne ordning på grund af en

mindre kompleks beskatning. En del af kunderne har oprettet en ISK som reaktion på ændrede fradragsregler for indbetaling til pension, men der også er sket overflyttelse fra eksisterende frie depoter. Kundernes investeringer fordeler sig med en overvægt til investeringsbeviser og resten i en blanding af andre typer værdipapirer. Handelsaktiviteten i ISK-regi viser tegn på en lidt højere omsætning på ISK-depoter end på andre depoter tilhørende svenske private investorer. Depoter, hvor investeringsbeslutningen potentielt er hæmmet af skattehensyn.

---

⁹ Jf. Svenska Dagbladet 11. marts 2016 på baggrund af tal fra Skatteverket.

